

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 680/2022-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Tomášom Michnicom, Na priekope 174/13, Žilina, proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 13 C 83/2018-285 z 8. októbra 2020, proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 6 Co 11/2021-328 z 28. apríla 2021 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Cdo 261/2021 z 24. februára 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 17. júna 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu alebo nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 ústavy a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Napadnuté uznesenie, ako aj rozsudky Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) a Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) označené v záhlaví tohto uznesenia navrhuje zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a zároveň žiada priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 83/2018 žalobu sťažovateľa o určenie neplatnosti dražby napadnutým rozsudkom zamietol, keďže nemal za preukázané žiadne porušenie zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov. O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil. Rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu nadobudol právoplatnosť 20. mája 2021.

3. Dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol podľa § 447 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ako oneskorene podané. Napadnuté uznesenie nadobudlo právoplatnosť 14. apríla 2022.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že z dôvodu nesprávneho postupu okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu nemohol uplatňovať svoje základné práva v priebehu celého konania:

a) okresnému súdu konkrétne vytýka, že celé konanie viedol v prospech žalovaných, bez skúmania dôkazov sťažovateľa, a že rozhodol bez prítomnosti sťažovateľa, resp. jeho právneho zástupcu, čím mu bolo znemožnené predkladať dôkazy;

b) krajský súd nerešpektoval argumentáciu sťažovateľa a arbitrárne a bez riadneho odôvodnenia potvrdil rozsudok okresného súdu;

c) najvyšší súd podľa sťažovateľa nezákonne odmietol dovolanie ako oneskorene podané, pričom podľa § 121 ods. 2 CSP sa do uplynutia lehoty určenej podľa dní nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom, ktorým okresný súd zamietol jeho žalobu, napadnutým potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu, ako aj uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí jeho dovolania ako oneskorene podaného.

III.1. K namietanému porušeniu práv rozsudkom okresného súdu:

6. Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu, ústavný súd v prvom rade s poukazom na čl. 127 ods. 1 ústavy uvádza, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Z tohto princípu vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (pozri II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09).

7. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu bol prípustný opravný prostriedok (odvolanie), ktoré sťažovateľ využil, a preto právomoc poskytnúť ochranu jeho označeným právam podľa ústavy a dohovoru mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v danom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Preto ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv rozsudkom krajského súdu:

8. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ podal 21. júla 2021 proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho podľa § 447 písm. a) CSP odmietol ako oneskorene podané, keďže podľa jeho názoru koniec lehoty na podanie dovolania pripadol na 20. júl 2021.

9. Ako vyplýva z prvej vety § 124 zákona o ústavnom súde, ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku. Zachovanie tejto lehoty sa premietlo do novej právnej úpravy zákona o ústavnom súde skrz ustálenú judikatúru ústavného súdu vychádzajúcu z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54, keď v prípadoch, ak sťažovateľ uplatní mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie) spôsobilý zabezpečiť ochranu jeho práv, avšak najvyšší súd ho následne odmietne ako neprípustný, je zákonná lehota na podanie ústavnej sťažnosti v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (napr. IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, I. ÚS 276/2010).

10. Avšak, nie každé rozhodnutie o mimoriadnom opravnom prostriedku spôsobuje zachovanie zákonnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté.

11. Princíp zachovania lehoty po podaní dovolania aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ako aj zákonná úprava počítajúca plynutie lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku v každom prípade predpokladajú riadne využitie mimoriadneho opravného prostriedku. O riadnom využití mimoriadneho opravného prostriedku nemožno hovoriť v prípade, ak je podaný neoprávnenou osobou, je podaný po lehote, je podaný bez povinného právneho zastúpenia advokátom, prípadne ak je podaný proti rozhodnutiu, proti ktorému právna úprava možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok nepripúšťa. V opačnom prípade by totiž bola pripustená možnosť špekulatívneho predlžovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (I. ÚS 40/2022).

12. O tento prípad ide aj vo veci sťažovateľa, ktorého dovolanie najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol ako oneskorene podané (k posúdeniu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sa ústavný súd vyjadruje v časti III.3 tohto uznesenia), z čoho vyplýva, že sťažovateľ mimoriadny opravný prostriedok riadne nevyužil. Z uvedeného dôvodu nemožno prihliadať na rozhodnutie najvyššieho súdu o odmietnutí jeho dovolania v súvislosti s plynutím dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku krajského súdu a táto lehota sa preto počíta od nadobudnutia jeho právoplatnosti 20. mája 2021. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súde doručená 17. júna 2022, teda celkom zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty na jej podanie.

13. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že lehota na podanie ústavnej sťažnosti je lehotou zákonnou a kogentnou a jej zmeškanie nemožno odpustiť napriek tomu, že to zákon o ústavnom súde výslovne neustanovuje. Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo

neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 109/06). Nedodržanie zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene.

14. Na tomto základe ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

III.3. K namietanému porušeniu práv uznesením najvyššieho súdu:

15. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 206/2015). Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

16. Vzhľadom na to, že napadnutým uznesením najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa, ústavný súd dáva do pozornosti aj svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (m. m. II. ÚS 324/2010), samozrejme za predpokladu, že ide o riešenie ústavne udržateľné (m. m. IV. ÚS 239/2021). Odmietnutie dovolania patrí medzi procesné rozhodnutia dovolacieho súdu. Rozhodnutie o odmietnutí dovolania súd vydá, ak nie sú splnené podmienky, ktoré zákon vymedzil ako podmienky vecného prejednanie dovolania (I. ÚS 8/2022).

17. Sťažovateľ v tejto časti ústavnej sťažnosti najvyššiemu súdu vytýka, že pri posudzovaní včasnosti podania dovolania neprihliadol na § 121 ods. 2 CSP.

18. Najvyšší súd v bode 10 napadnutého uznesenia konštatoval, že rozsudok krajského súdu bol právnej zástupkyňi sťažovateľa doručený 20. mája 2021 (čo potvrdzuje aj doložka jeho právoplatnosti, pozn.) a dvojmesačná lehota na podanie dovolania uplynula 20. júla 2021 (podľa § 121 ods. 3 CSP). Dovolanie podal právny zástupca sťažovateľa elektronicky 21. júla 2022 o 7.31 h, preto bolo podané oneskorene.

19. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dospel k názoru, že najvyšší súd postupoval v medziach svojej právomoci, pričom sa vzhľadom na predmet posudzovaného konania nedopustil takého výkladu a aplikácie ustanovení § 121 ods. 3 CSP, ktorými by poprel jej účel a význam.

20. Lehota na podanie dovolania je v zmysle § 427 ods. 1 CSP dvojmesačná. Ako vyplýva z najvyšším súdom správne aplikovaného § 121 ods. 3 CSP, lehoty určené podľa mesiacov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojim označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty. Sťažovateľom uvádzaný § 121 ods. 2 CSP sa vzťahuje na plynutie lehoty určenej podľa dní.

21. Z ústavnoprávneho hľadiska teda niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňoval záver napadnutého uznesenia najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania ako oneskorene podaného, pretože je dostatočne a presvedčivo odôvodnený. Ústavný súd zároveň dodáva, že pri odmietnutí oneskorene podaného dovolania sa dovolací súd nezaobrá jeho prípustnosťou (R 80/1994).

22. Na základe uvedených skutočností ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2022

Miloš Mad'ar
predseda senátu